

Gemeenschap rondom Jezus

Preek over Marcus 3:35

Te lezen: Marcus 3:20-35
24 februari 2008

Het gaat vanmorgen over gemeenschap rondom Jezus. ‘Gemeenschap’ is een trefwoord in het christelijk geloof. Zonder kan het niet. Er zijn dingen die je alleen kunt doen en ook met elkaar kunt doen. Je kunt de Vierdaagse van Nijmegen in je eentje lopen. Je kunt het ook in groepsverband doen. Het laatste is gezelliger. En in sommige opzichten ook wat gemakkelijker. Als je moe bent en de benen zeer doen, kun je elkaar moed inpraten. De eenzame wandelaar daarentegen moet het helemaal alleen doen.

Zo is het niet met geloven in Jezus. Je hebt hier niet de keus: óf in je eentje geloven óf het samen met anderen doen. Geloof in Jezus is fundamenteel een gemeenschapszaak. Hoe dat komt? Dat ligt verankerd in Jezus zelf. Jezus is gemeenschap in persoon. Hij is de vlees en bloed geworden gemeenschap die God met mensen zoekt. Hij is God en mens in één persoon. Zoon van God en zoon van mensen. Het menselijke gezicht van God. En de goddelijke manier van mens-zijn. Zo is Jezus geboren. Zo heeft Hij geleefd. Zo is Hij gekomen. Aan het kruis drukte Jezus God en mensen aan zijn hart. Hij hield hen bij elkaar, tot in zijn eigen dood. Dat is verzoening van God en mensen. Jezus is gemeenschap in persoon, verzoende gemeenschap. Daarom kun je niet in je eentje in Hem geloven. Je kunt in je eentje aanhanger zijn van een geniaal filosoof. De superioriteit van zijn gedachten maakt je als vanzelf tot een eenling. Superioriteit maakt eenzaam. Dat is niet voor het gewone volk. Dat is voor de elite. Dat is voor de enkeling. Jezus is gemeenschap. Gemeenschap verticaal, tussen God en mens. Gemeenschap horizontaal, tussen mensen. Horizontaal en verticaal. Je ziet de vorm van het kruis. Geloven in Jezus is je door Hem laten opnemen in de gemeenschap rondom Hem.

Over deze dingen gaat het in het gedeelte dat we lezen in Marcus 3. In dit verhaal is Jezus van het begin tot het eind omringd door mensen. Ze komen op Hem af. Zo begint het in vers 20: ‘Hij ging terug naar huis, en weer verzamelde zich een menigte, zodat ze zelfs niet de kans kregen om te gaan eten’. Niet alleen een anonieme menigte verzamelt zich rondom Jezus. Ook zijn familie komt op Hem af. We lezen in vers 21: ‘Toen zijn verwanten hiervan hoorden, gingen ze op weg om Hem, desnoods onder dwang, mee te nemen, want volgens hen had Hij zijn verstand verloren’. Meteen één vers daar op volgend maakt ook een groep Schriftgeleerden uit Jeruzalem zijn opwachting. Vers 22: ‘Ook de Schriftgeleerden die uit Jeruzalem gekomen waren, zeiden: Hij is bezeten van Beëlzebul’. Allemaal mensen rondom Jezus:

- een anonieme massa van nieuwsgierigen, door Jezus geïntregerde en gefascineerde mensen.

- zijn bezorgde familie – moeder en broers – die Hem kwamen redden uit de handen van al die mensen die beslag op Hem legden, zodat Hij tenminste rustig kon eten.
- de groep Schriftgeleerden met hun eigen idee over Jezus.

Groepen mensen rondom Jezus. Van die groepen is zijn familie de meest vasthoudende. Als Jezus binnen in een huis omringd is door die anonieme menigte van nieuwsgierige en gefascineerde mensen, ondernemen zijn moeder en broers een poging om Hem naar buiten te krijgen. Ze willen Hem meenemen. Anders gaat het helemaal mis met Hem! We kunnen daar wel wat begrip en zelfs waardering voor opbrengen. Zijn moeder en zijn broers staan toch het dichtst bij Hem. Als het gaat om gemeenschap is zijn familie toch nummer één? Marcus 3 is het verhaal van groepen mensen rondom Jezus. Jezus zelf is gemeenschap in persoon. Mensen worden door Hem aangetrokken, komen op Hem af, moeten wat met Hem. Zo is Hij het middelpunt van allerlei soort van groepsvorming. Helemaal aan het eind van het verhaal stelt Jezus orde op zaken. Hij maakt zelf duidelijk wat gemeenschap rondom zijn persoon is. Wij lezen in vers 34:

Hij keek de mensen aan die in een kring om Hem heen zaten en zei: ‘Jullie zijn mijn moeder en broers. Want een ieder die de wil van God doet, die is mijn broer en zuster en moeder’.

Groepsvorming rondom Jezus en gemeenschap rondom Jezus. Dat zijn twee verschillende zaken. Kunnen we daar in onze tijd iets van herkennen? De familie van Jezus. Je kunt ze nog altijd tegenkomen. Mensen die van kindsbeen af wat met Jezus hebben. Die om zo te zeggen met Hem zijn opgegroeid: thuis, op de zondagschool, op de catechisatie, in allerlei kerkelijke en huiselijke clubs. Ze hebben veel van Jezus’ broers en moeder uit Marcus 3. Ze weten precies wat goed voor Jezus is. Wat bij Hem past en waar Hij niet thuishoort. En zij grijpen in als het mis dreigt te gaan. In Marcus 3 grijpt zijn familie in als Jezus naar hun mening de weg wat is kwijtgeraakt. Hij laat zich door verkeerde mensen in beslag nemen, komt niet eens meer aan rustig eten toe en heeft zijn verstand verloren. De familie van Jezus: mensen die precies weten wie Jezus is, waar Hij thuishoort en wat goed voor Hem is. Familie van Jezus. Ik moet oppassen met wat ik nu ga zeggen. Het is een groot voorrecht als je met Jezus bent opgegroeid. Als je thuis hebt leren bidden. Als je uit de kinderbijbel werd voorgelezen. Als je naar de zondagschool ging. Als je de catechismus hebt bestudeerd. Als besluit aarzel ik niet om te zeggen: als je ouders had die je in geloof hebben opgevoed, mag je dankbaar zijn voor jouw kinderdoop.

Maar er is één probleem met familie van Jezus. Ze weten alles te goed en te precies. En zij proberen in te grijpen als het anders gaat. Jezus gaat vaak andere wegen dan de traditie en zelfs de orthodoxie wil. En wat een toestanden dan, in en door zijn familie! Enkele voorbeelden die op zondagmorgen erg aanspreken. Als het orgel zwijgt en een band de samenzang begeleidt. Als er geen psalm wordt gezongen. Als een vrouw de liturgie leidt en het votum uitsprekt.

Groepsvorming rondom Jezus. Behalve de familie van Jezus heb je in Marcus 3 ‘de menigte’, of zoals die in de NBG-vertaling heet: de ‘schare’. Het is een wat anonieme, ongestructureerde groep. Ze zijn door Jezus gefascineerd, geraakt. Ze konden niet meer van Jezus los komen, toen ze hadden gezien hoe Hij een lamme liet lopen, hoe Hij aandacht had voor mensen die niet meetelden, toen zij Hem hadden horen preken. Ze kwamen niet meer van Hem los en liepen Hem na. Waar Jezus was, doken ook zij op. U voelt de vraag aankomen: is er tegenwoordig ook zoiets als de ‘menigte’, de ‘schare’ rondom Jezus? Ik moet weer oppassen met wat ik ga zeggen. Dat heb je nu eenmaal als je echt iets gaat zeggen. Zeker in de kerk! Als ik zo vrij mag zijn: je komt de ‘menigte’ vooral tegen onder de ‘church-shoppers’. Christenen die verleden week zondag in hun eigen traditionele kerk zaten. En vanmorgen hier in baptistengemeente, omdat hier toch wat spontaner wordt gezonden. En over twee weken in een evangeliegemeente waarin gebedsministry functioneert. En tussendoor bezoeken ze een conferentie waarin de vervulling met de heilige Geest centraal staat. Overal waar Jezus op een bepaalde manier werkt, zijn ze te vinden.

Ik moet oppassen met wat ik zeg. Laat ik maar niets zeggen. Laten we luisteren naar wat Jezus zegt: ‘Een ieder die de wil van God doet, die is mijn broer en zuster en moeder’. Dat zegt Jezus in Marcus 3 tegen de menigte die zich rondom Hem had verzameld. De wil van God doen: dat is beslissend voor gemeenschap rondom Jezus. De familie heeft de wil van God in eigen beheer. Ze weten precies hoe het met die wil zit en komen daardoor niet zo snel toe aan het ontdekken en doen van die wil. De menigte leeft – als het gaat om de wil van God – met een slag om de arm. Ze ontlopen beslissingen, door steeds weer ergens anders naar toe te gaan. De menigte is gekenmerkt door een hoge graad van vrijblijvendheid. In de menigte wordt niet naar je naam gevraagd. Je hoeft er geen kleur te bekennen. Je komt. En je gaat. Geleid door wat je hier van Jezus boeit. En door wat je elders van Jezus ontroert. Maar het moet niet te dicht bij komen. Dan ga je weer ergens anders naar toe. De menigte bestaat in vrijblijvendheid rondom Jezus. Gemeenschap is de vrijblijvendheid voorbij. Jezus zegt: ‘wie de wil van God doet, die is mijn broer en zuster en moeder’. Jezus zegt dat in Marcus 3 niet tegen zijn familie. Die stond buiten. Hij zegt het tegen de menigte die zich binnen rondom Hem had verzameld. Je zou kunnen zeggen dat de toekomst van de gemeenschap rondom Jezus ligt in de menigte. Dat kun je zien als je om je heen kijkt in christelijk Nederland. De traditionele kerken, de gevestigde familie van Jezus, slinken en krimpen. Gemeentes, van evangelische en charismatische snit, groeien. Maar vele groeien dankzij een hoog gehalte aan ‘menigte’. U die vanmorgen hier zit. Terwijl u vorig jaar ergens anders zat. En over een jaar misschien Durf God te vragen: ‘Wat is uw wil’. En doe die dan. Zo ontstaat echte gemeenschap rond Jezus.

